BEZDŪMU NOZARES ASOCIĀCIJA

Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošana.

Attieksme pret alternatīvajiem bezdūmu produktiem.

Latvijas iedzīvotāju aptauja
2026. gada aprīlis–maijs

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

Pētījuma apraksts

PĒTĪJUMA VEICĒJS:

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

Mērķa grupa:	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 20 līdz 75 gadiem
Aptaujas metode:	CAWI (*Computer Aided Web Interviewing)*
Izlases metode:	kvotu izlase
Respondenti:	pētījumu centra SKDS *Web* paneļa dalībnieki
Ģeogrāfiskais pārklājums:	visa Latvija
Sasniegtās izlases lielums:	2005 respondenti
Aptaujas veikšanas laiks:	24.04.2026.–19.05.2026.
Datu svēršana:	lai nodrošinātu lielāku datu reprezentativitāti, dati tika pakļauti svēršanas procedūrai pēc šādām pazīmēm: reģions, tautība, vecums un dzimums

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

TABAKAS UN NIKOTĪNA PRODUKTU LIETOŠANA

Tabakas un nikotīna produktu lietošana

A1. «Vai Jūs pašlaik lietojat kādu no šiem tabakas un/vai nikotīna produktiem? Ja, JĀ, lūdzu atzīmējiet, kurus!»

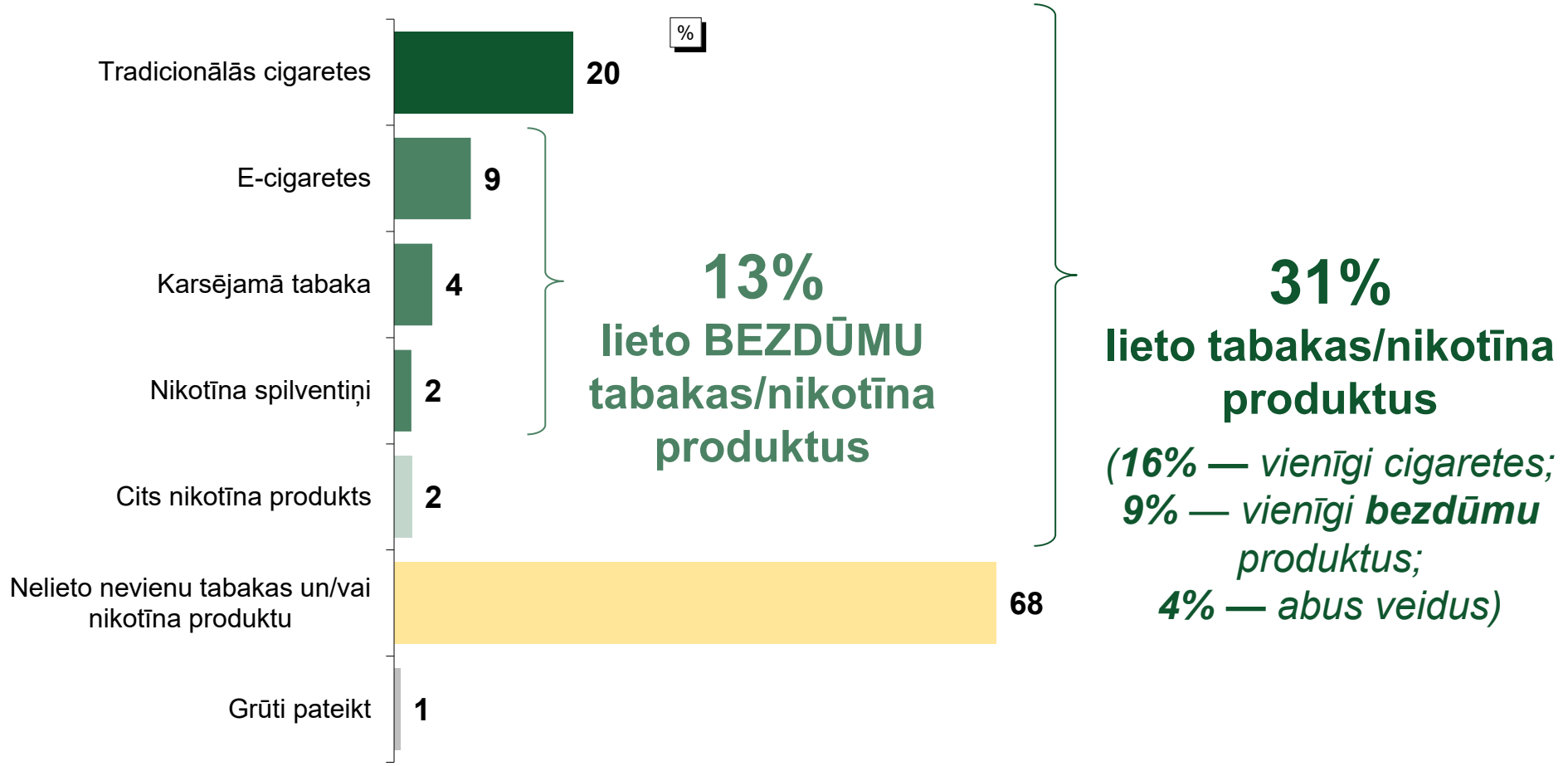

Bāze: visi respondenti, n=2005

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Tradicionālo cigarešu smēķēšana

A2. «Kurš no šiem raksturojumiem Jūs vislabāk raksturo?»

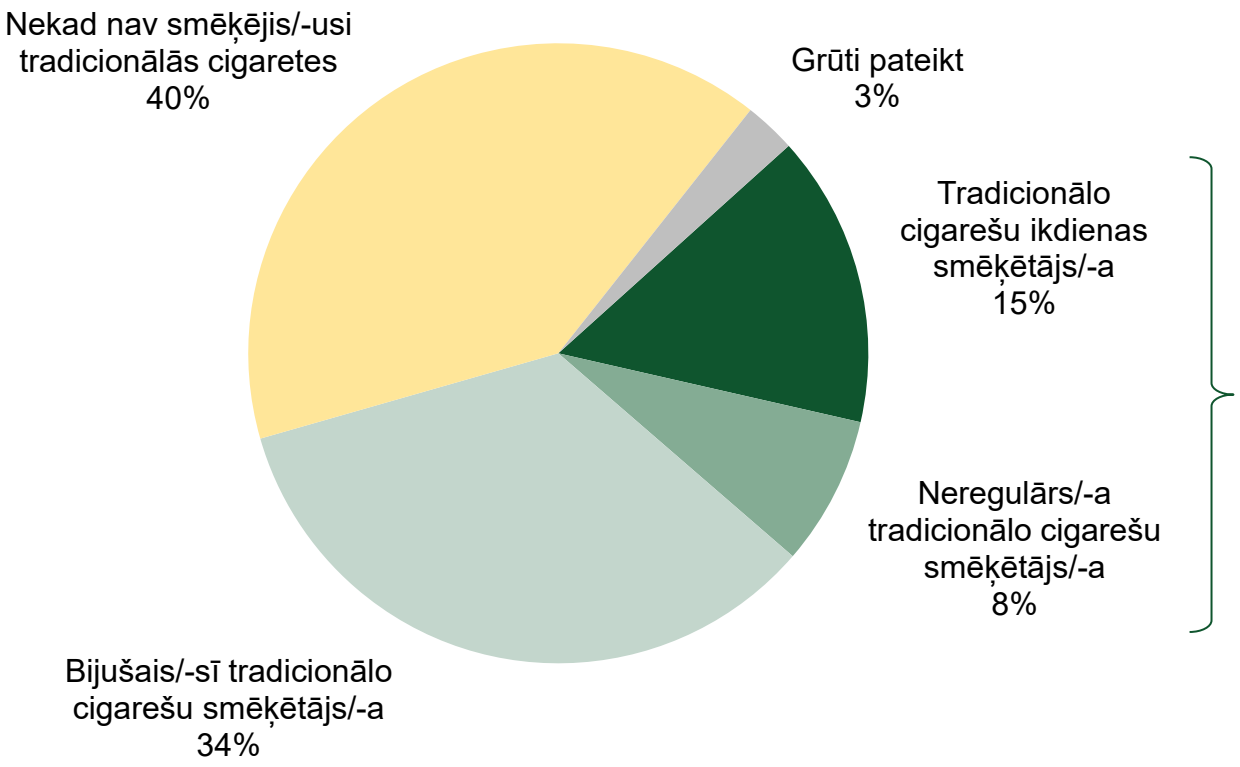

23% smēķē tradicionālās cigaretes

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

RISKU UZTVERE

Viedoklis par tradicionālo cigarešu smēķēšanu

C2. «Cik kaitīga, Jūsuprāt, ir tradicionālo cigarešu smēķēšana?»

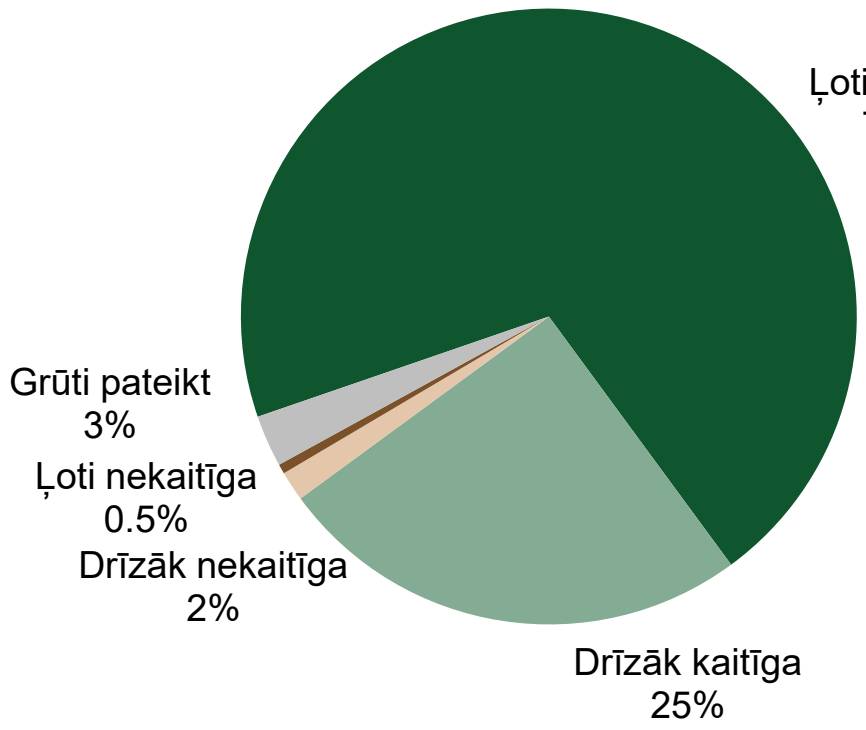

95%
uzskata tradicionālo cigarešu smēķēšanu **par kaitīgu**

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

3.2. Viedoklis par tradicionālo cigarešu smēķēšanu

C2. «Cik kaitīga, Jūsuprāt, ir tradicionālo cigarešu smēķēšana?»

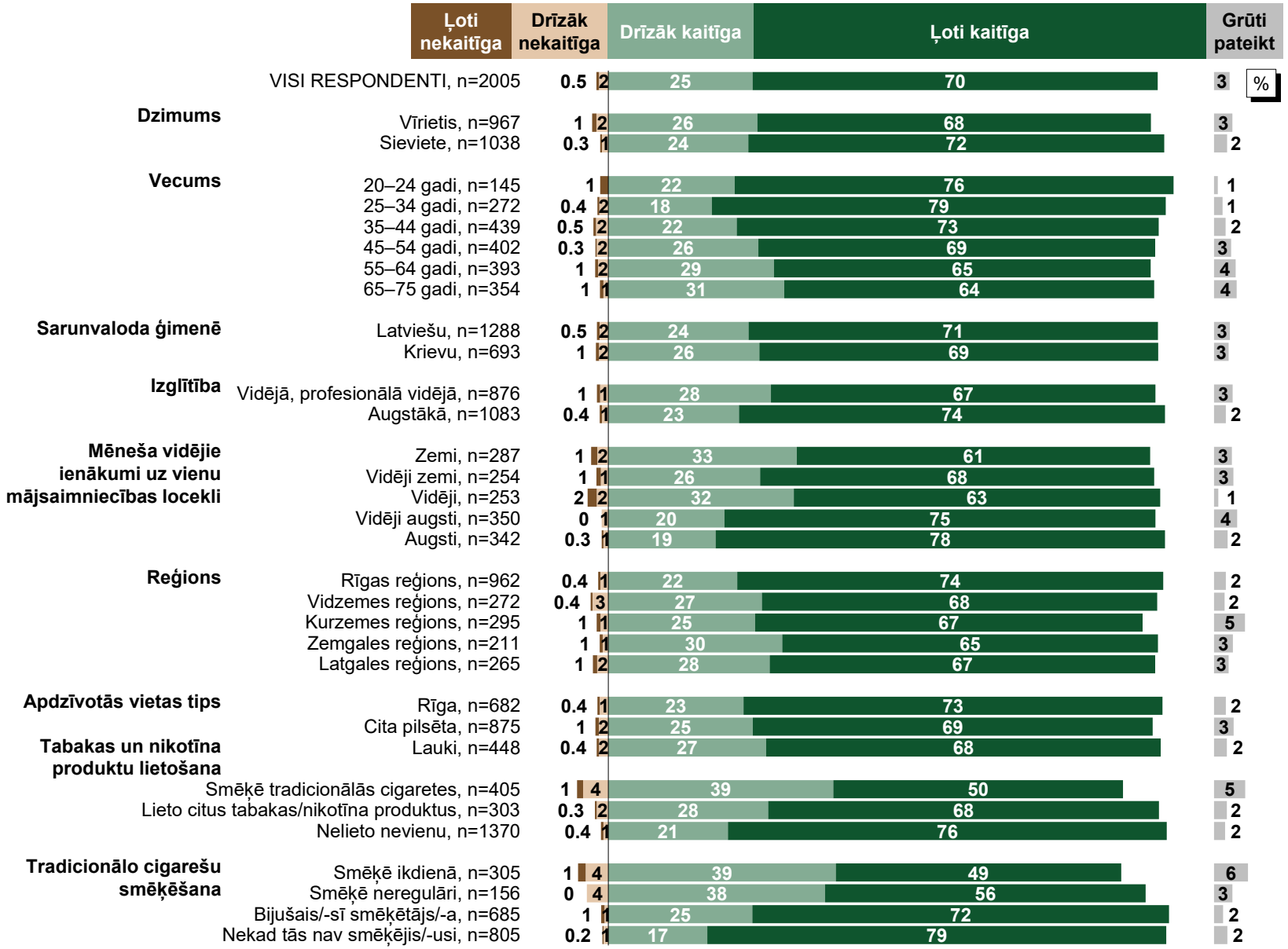

Bāze: respondenti attiecīgajās grupās (skat. «n=» grafikā)

ATTIEKSME PRET POLITIKU UN REGULĒJUMU

Apgalvojumi par tabakas un nikotīna produktu regulējumu

E1. «Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat katram no šiem apgalvojumiem!»

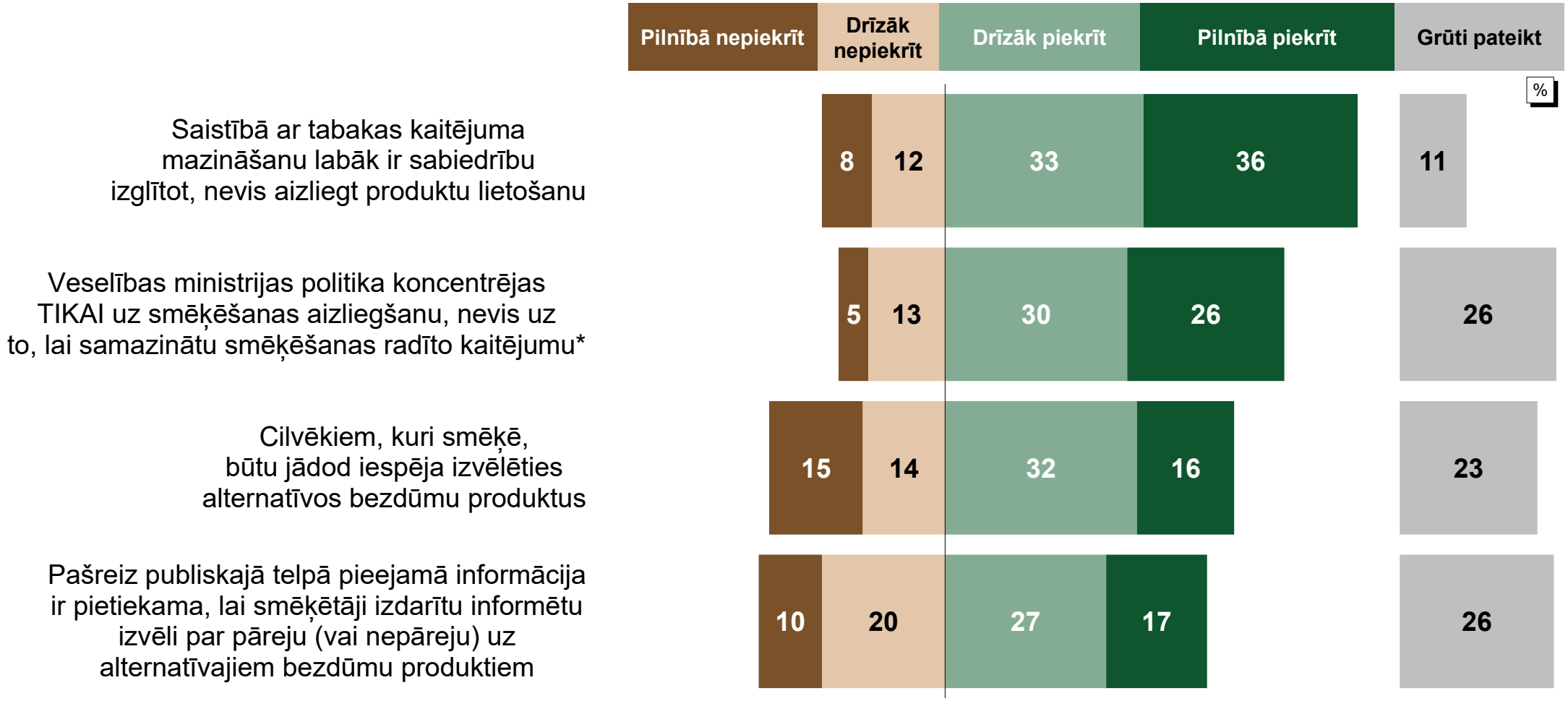

Bāze: visi respondenti, n=2005

**Veselības ministrijas politika koncentrējas TIKAI uz smēķēšanas aizliegšanu, nevis uz to, lai samazinātu smēķēšanas radīto kaitējumu (īpaši cilvēkiem, kuri nevēlas vai nespēj pilnībā atteikties no smēķēšanas)*

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Atbalsts kaitējuma mazināšanas pieejai

E3. «Vai, Jūsuprāt, valstij būtu jāatbalsta kaitējuma mazināšanas pieeja cilvēkiem, kuri nespēj vai nevēlas atmest smēķēšanu, un jādod iespēja izvēlēties — turpināt smēķēt vai pāriet uz bezdūmu produktiem, ja tie nespēj atmest pilnībā?»

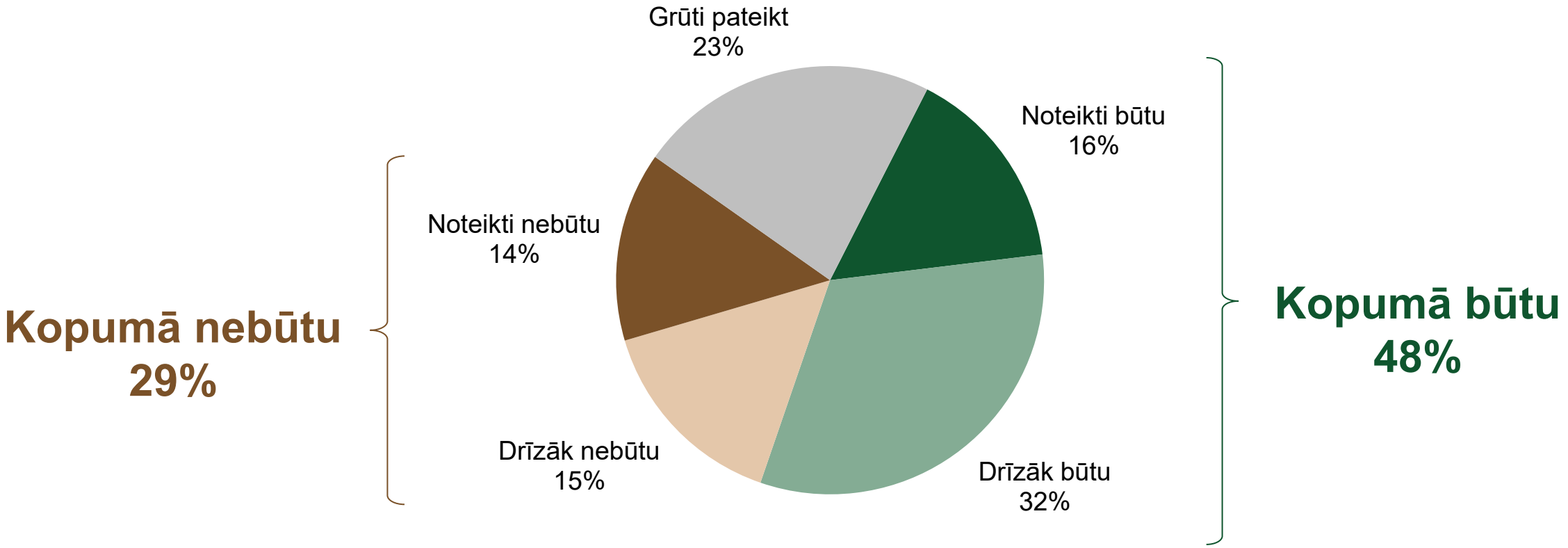

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

4.3. Atbalsts kaitējuma mazināšanas pieejai

E3. «Vai, Jūsuprāt, valstij būtu jāatbalsta kaitējuma mazināšanas pieeja cilvēkiem, kuri nespēj vai nevēlas atmest smēķēšanu, un jādod iespēja izvēlēties — turpināt smēķēt vai pāriet uz bezdūmu produktiem, ja tie nespēj atmest pilnībā?»

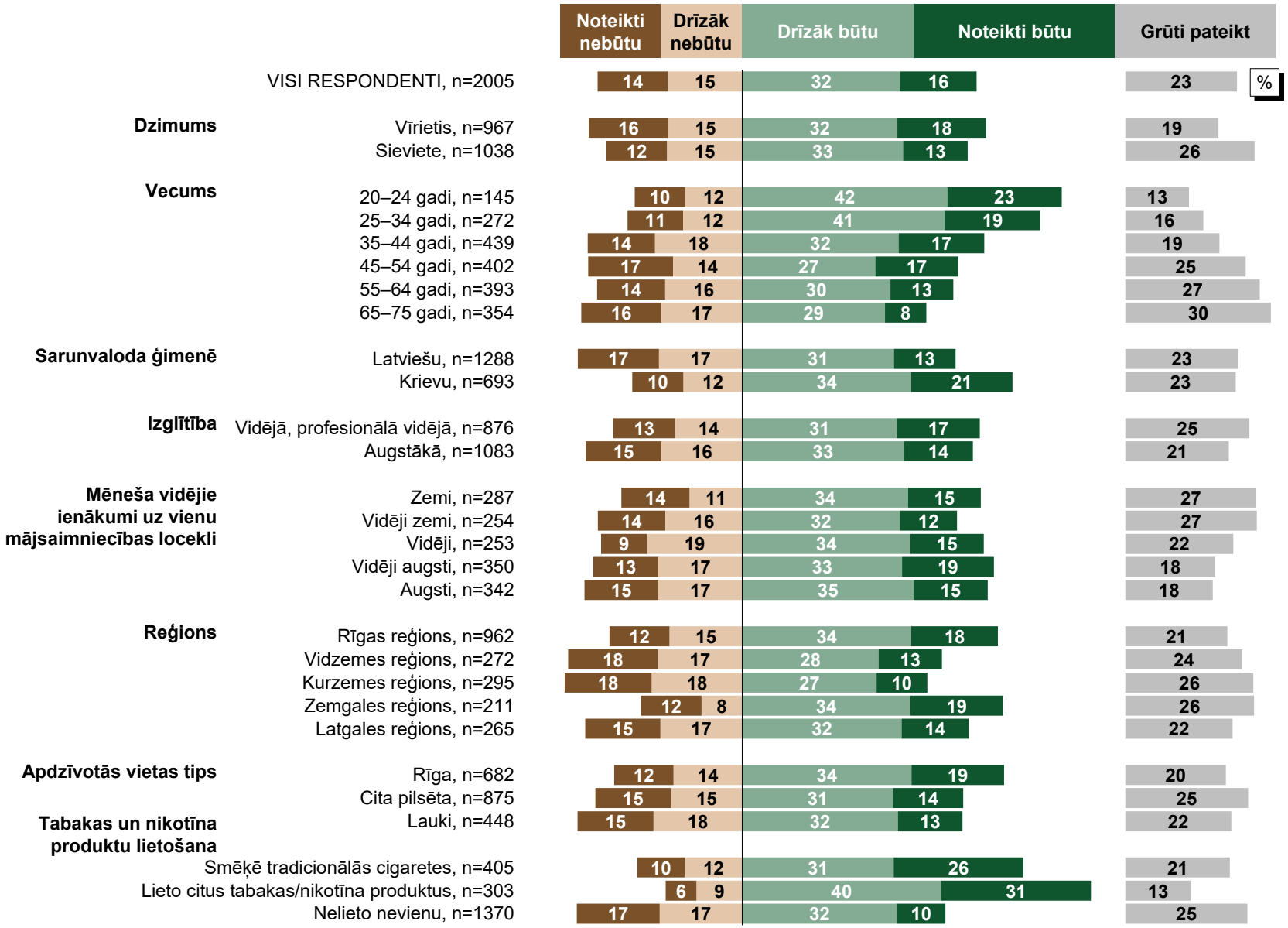

Bāze: respondenti attiecīgajās grupās (skat. «n=» grafikā)

UZTICĒŠANĀS

Informācija par tabakas kaitējuma mazināšanu

F2. «Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat katram no šiem apgalvojumiem!»

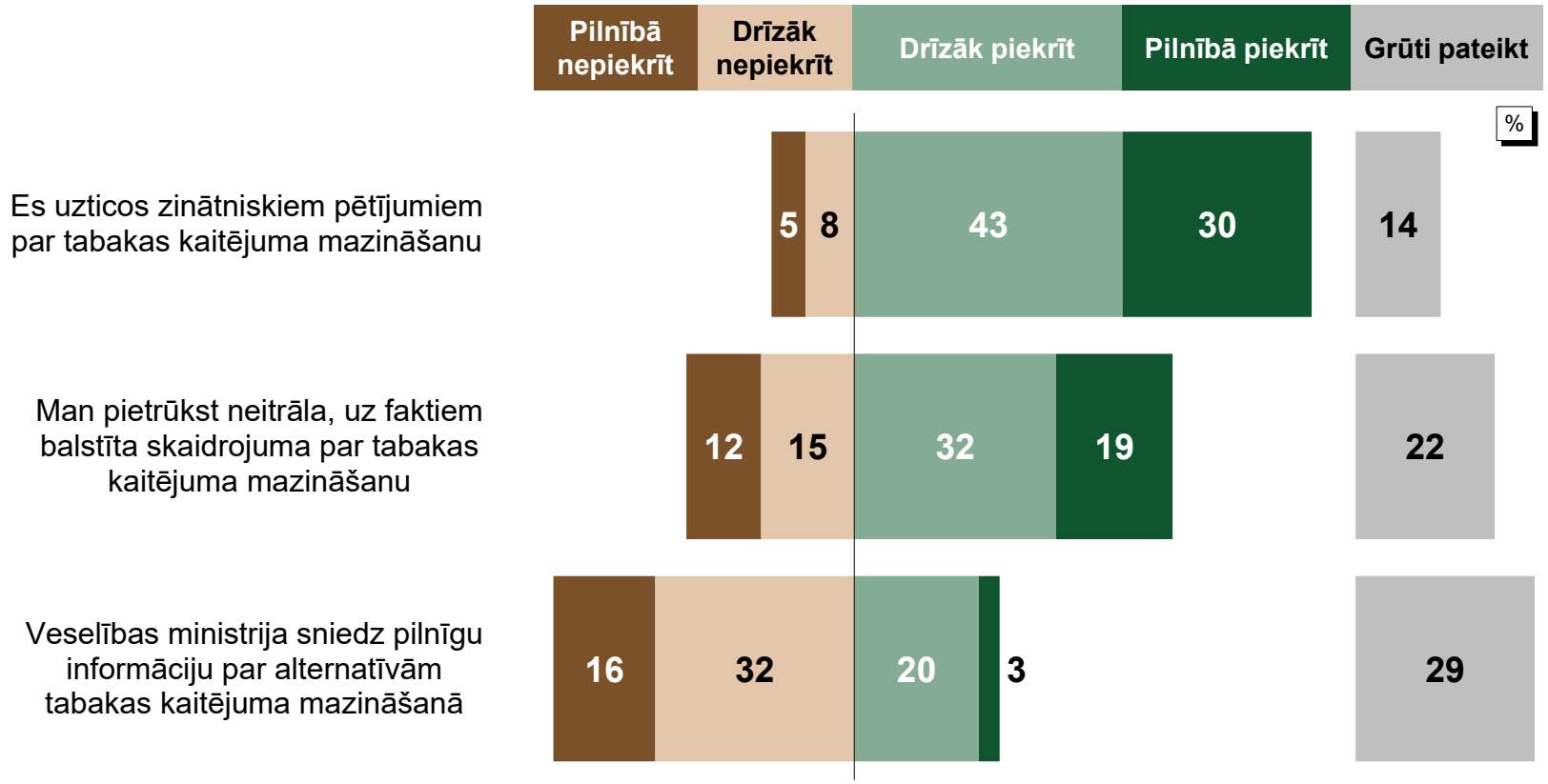

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Veselības ministrijas politikas efektivitāte smēķēšanas mazināšanas jomā

F4. «Kā Jūs vērtējat Veselības ministrijas īstenotās politikas efektivitāti smēķēšanas mazināšanas jomā? Vai, Jūsuprāt, tā ir …»

Kopumā neefektīva 64%

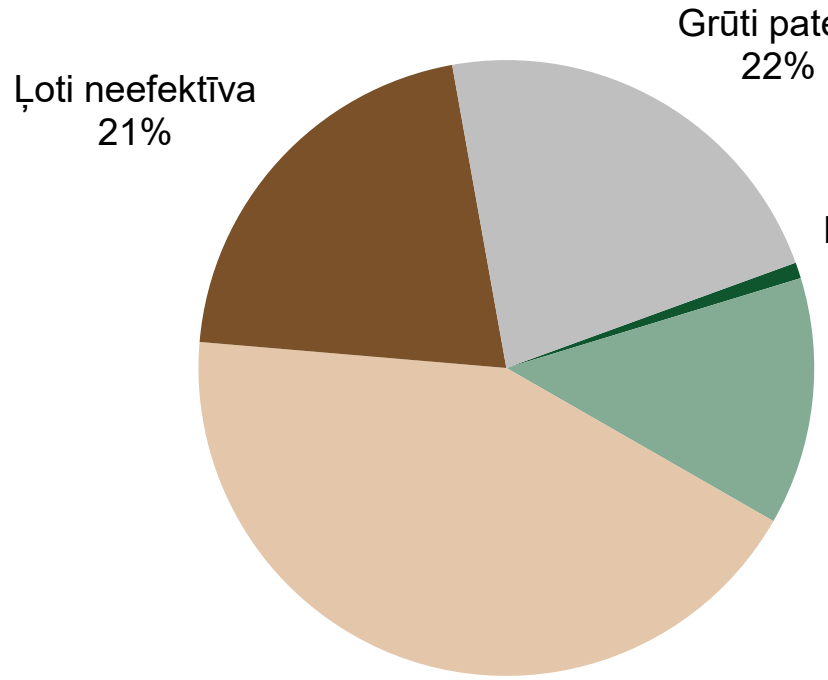

Kopumā efektīva 14%

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

5.4. Veselības ministrijas politikas efektivitāte smēķēšanas mazināšanas jomā

F4. «Kā Jūs vērtējat Veselības ministrijas īstenotās politikas efektivitāti smēķēšanas mazināšanas jomā? Vai, Jūsuprāt, tā ir …»

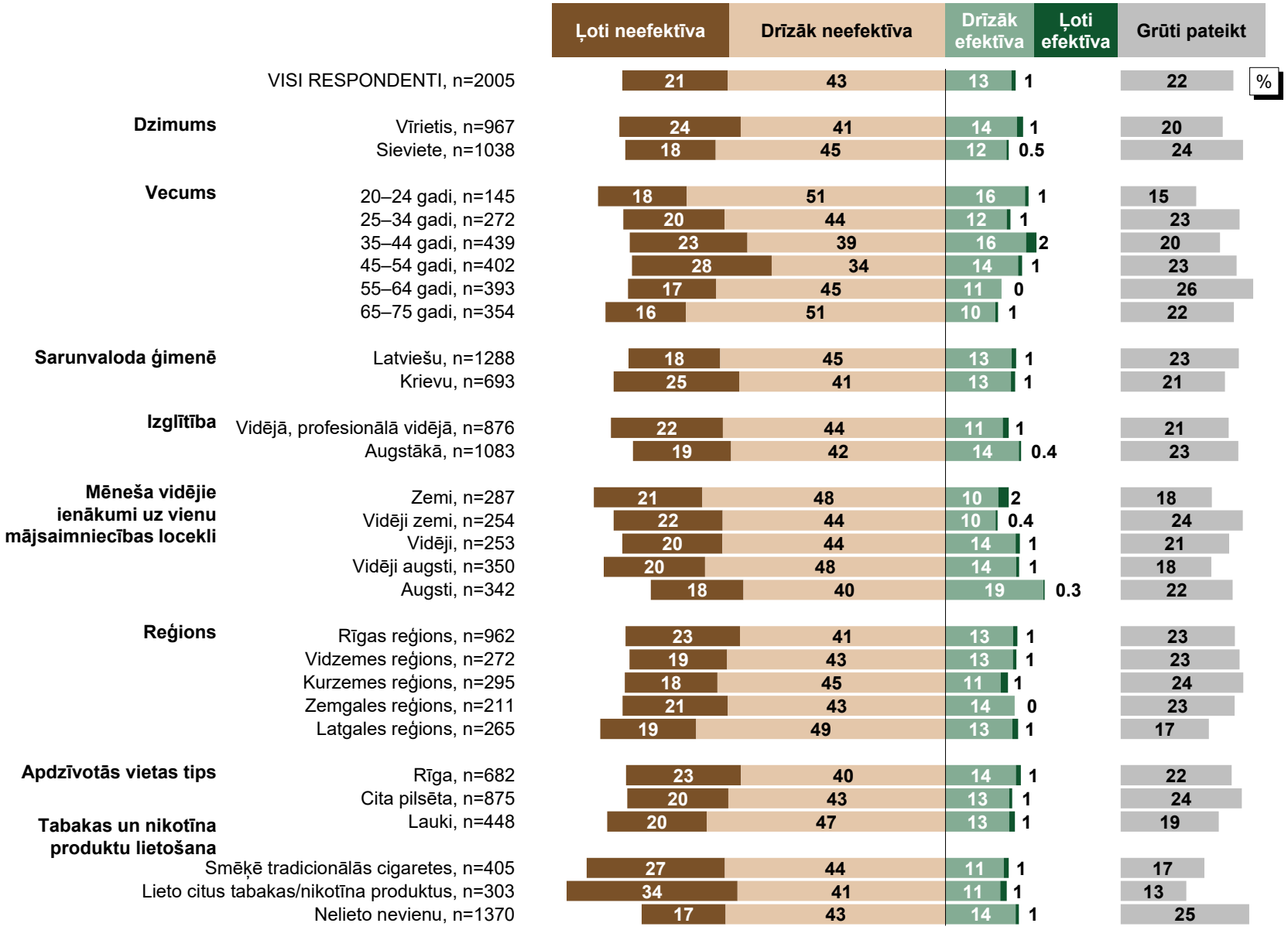

Bāze: respondenti attiecīgajās grupās (skat. «n=» grafikā)

SABIEDRĪBAS ATTIEKSME PRET TABAKAS UN NIKOTĪNA PRODUKTIEM

Apgalvojumi par attieksmi pret tabakas un nikotīna produktiem sabiedrībā

G1. «Lūdzu, atzīmējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat katram no šiem apgalvojumiem!»

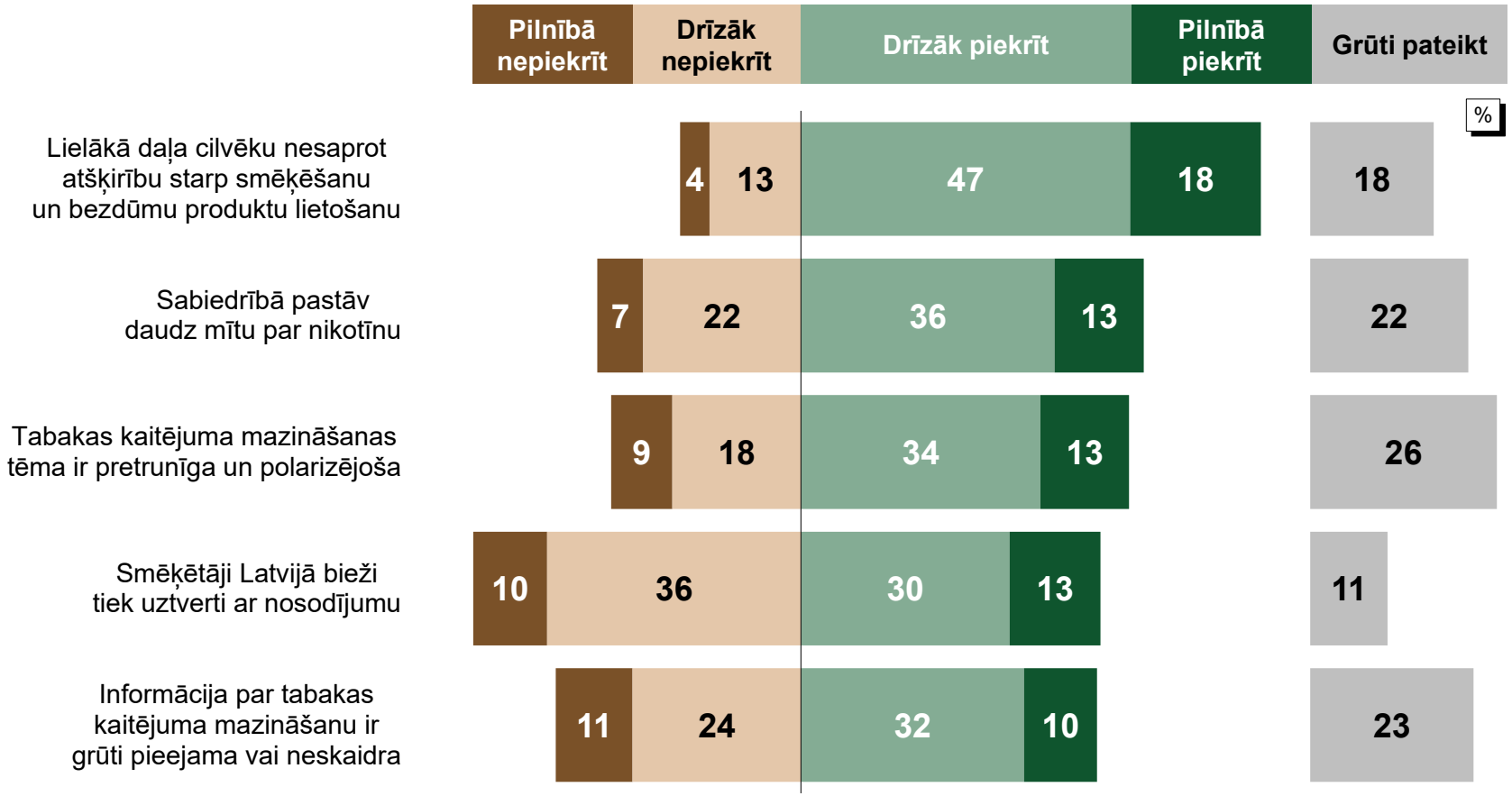

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

PERSONĪGĀ PIEREDZE AR CENTIENIEM ATMEST SMĒĶĒŠANU

Pieredze ar centieniem atmest smēķēšanu

H1. «Vai Jūs kādreiz savā līdzšinējā mūžā esat mēģinājis/-usi atmest smēķēšanu?»

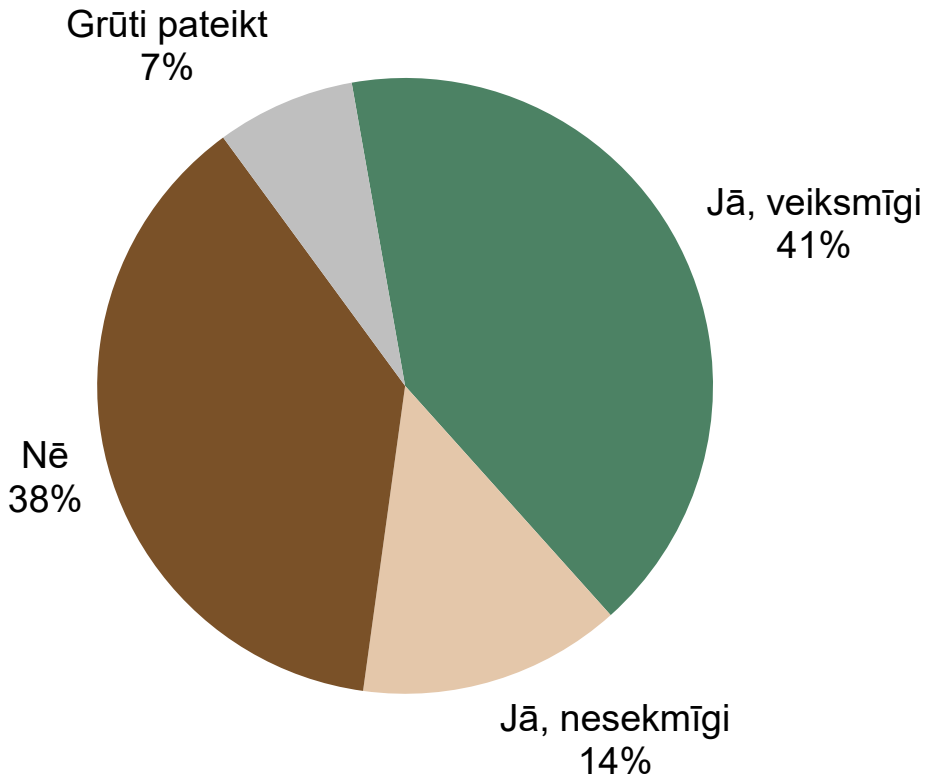

55%
mēģinājuši atmest smēķēšanu

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

7.2. Pieredze ar pāreju no tradicionālajām cigaretēm uz bezdūmu produktiem

H2. «Vai Jūs kādreiz esat mēģinājis/-usi pāriet no tradicionālajām cigaretēm uz bezdūmu produktiem?»

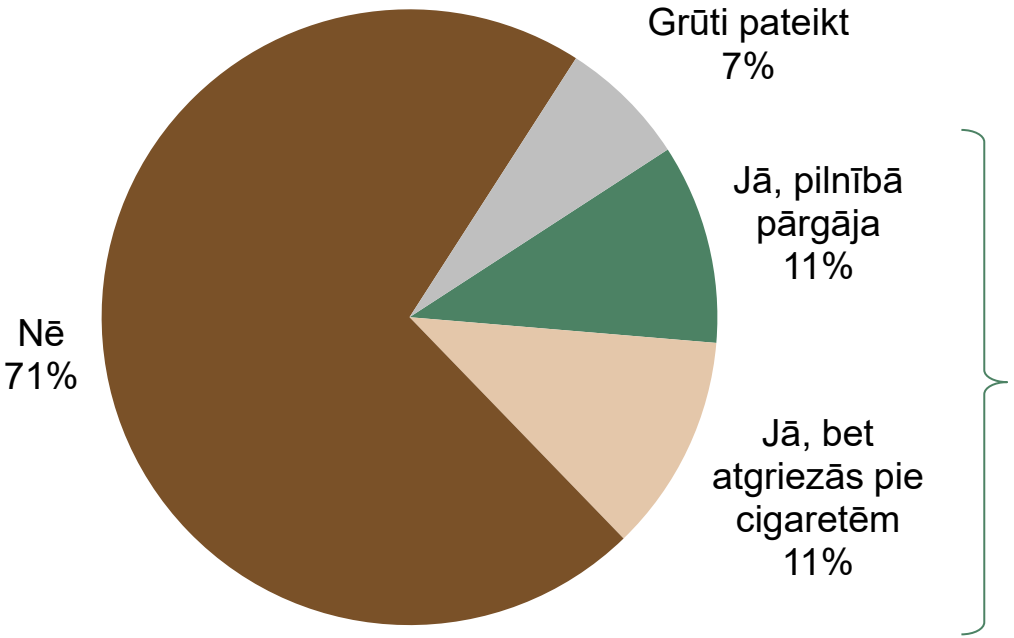

22%
mēģinājuši pāriet no cigaretēm uz bezdūmu produktiem

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

Galvenais iemesls pārejai no cigaretēm uz bezdūmu produktiem

H3. «Kāds Jums bija galvenais iemesls pārejai no tradicionālajām cigaretēm uz bezdūmu produktiem?»

Bāze: respondenti, kuri ir mēģinājuši pāriet no tradicionālajām cigaretēm uz bezdūmu produktiem, n=435

Atvērtais jautājums (% summa > 100)

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

NOTIEKOŠAIS SABIEDRĪBĀ

Izmaiņas tabakas un nikotīnu produktu lietošanā paziņu lokā

L1. «Runājot par Jūsu paziņu loku, kā, Jūsuprāt, pēdējo 2–3 gadu laikā ir mainījusies tradicionālo cigarešu smēķēšana un bezdūmu produktu lietošana?»

Tradicionālo cigarešu smēķēšana

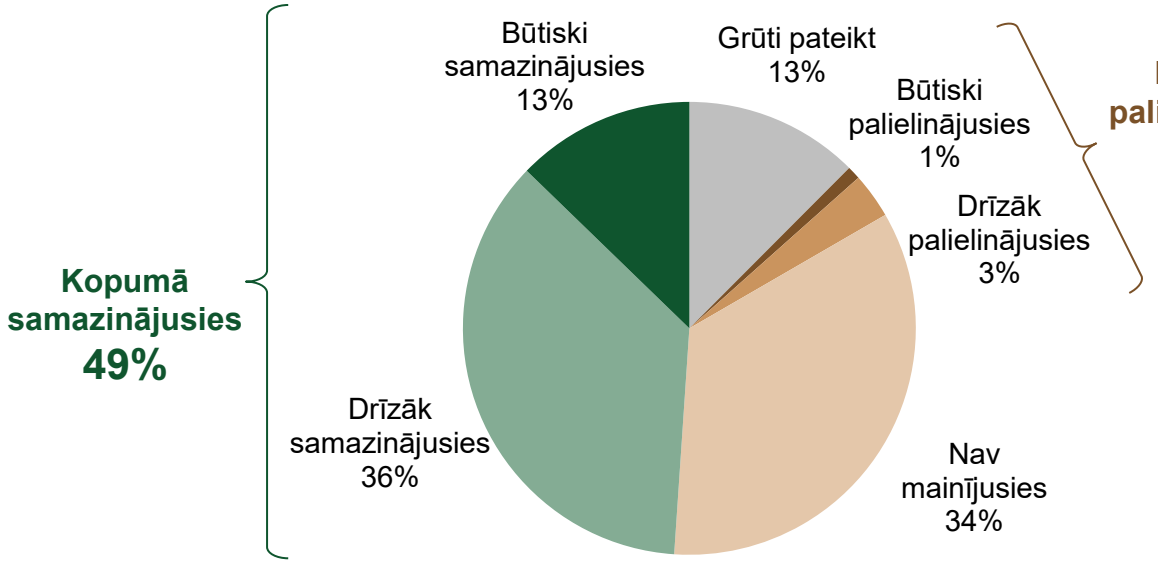

Bezdūmu produktu lietošana

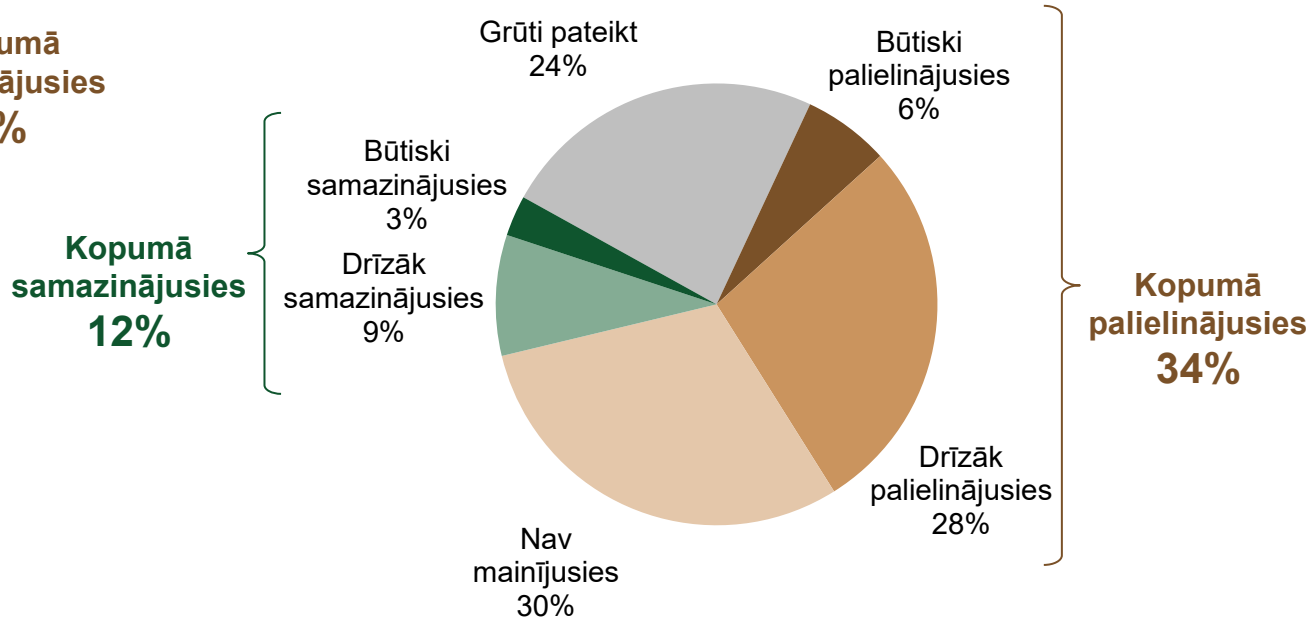

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Tradicionālo cigarešu smēķēšanas atmešana

L2. «Cik bieži Jūsu paziņu lokā pēdējo 2–3 gadu laikā cilvēki ir pilnībā atmetuši tradicionālo cigarešu smēķēšanu?»

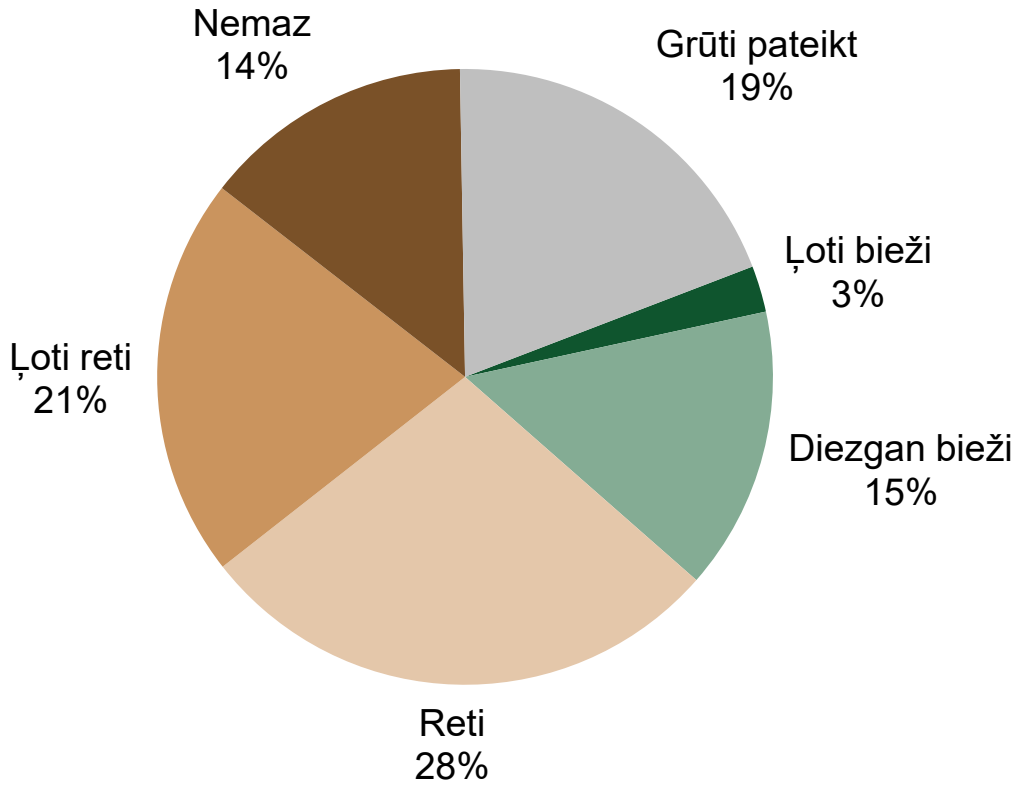

Atmetuši cigarešu smēķēšanu **kopumā bieži — 18%**

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Pāreja no cigarešu smēķēšanas uz bezdūmu produktiem

L3. «Cik bieži Jūsu paziņu lokā cilvēki pēdējo 2–3 gadu laikā ir pārgājuši no tradicionālo cigarešu smēķēšanas uz bezdūmu produktiem (piemēram, e-cigaretes, karsējamā tabaka, nikotīna spilventiņi u. c.)?»

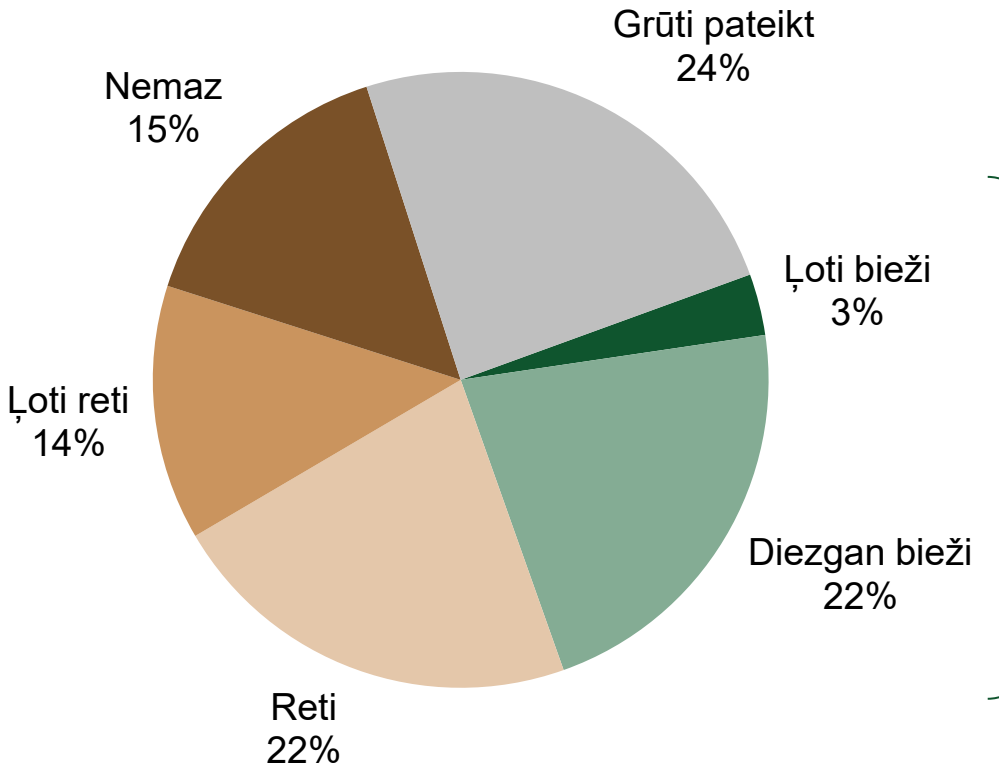

Pāreja no cigaretēm uz bezdūmu produktiem **kopumā bieži — 25%**

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Novērojumi pēc ierobežojumu stāšanās spēkā

L4. «2025. gada 1. janvārī Latvijā tika aizliegtas garšas e-cigaretēs un ierobežots nikotīna daudzums nikotīna spilventiņos. Kādi ir Jūsu novērojumi — ko ir darījuši Jūsu draugi un paziņas, kuri iepriekš lietoja un/vai turpina lietot šos produktus?»

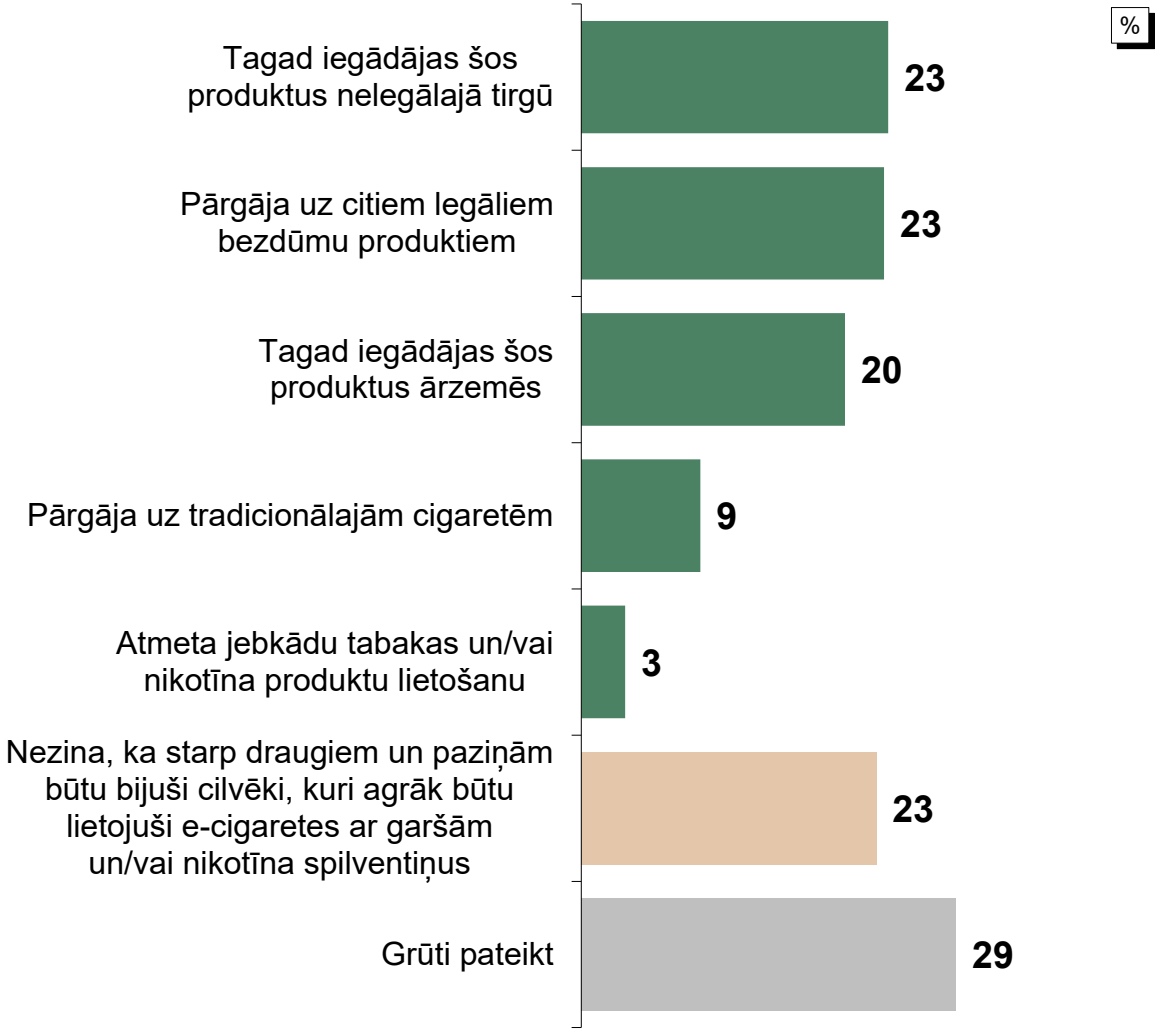

Bāze: visi respondenti, n=2005

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Novērojumi pēc ierobežojumu stāšanās spēkā

L4. «2025. gada 1. janvārī Latvijā tika aizliegtas garšas e-cigaretēs un ierobežots nikotīna daudzums nikotīna spilventiņos. Kādi ir Jūsu novērojumi — ko ir darījuši Jūsu draugi un paziņas, kuri iepriekš lietoja un/vai turpina lietot šos produktus?»

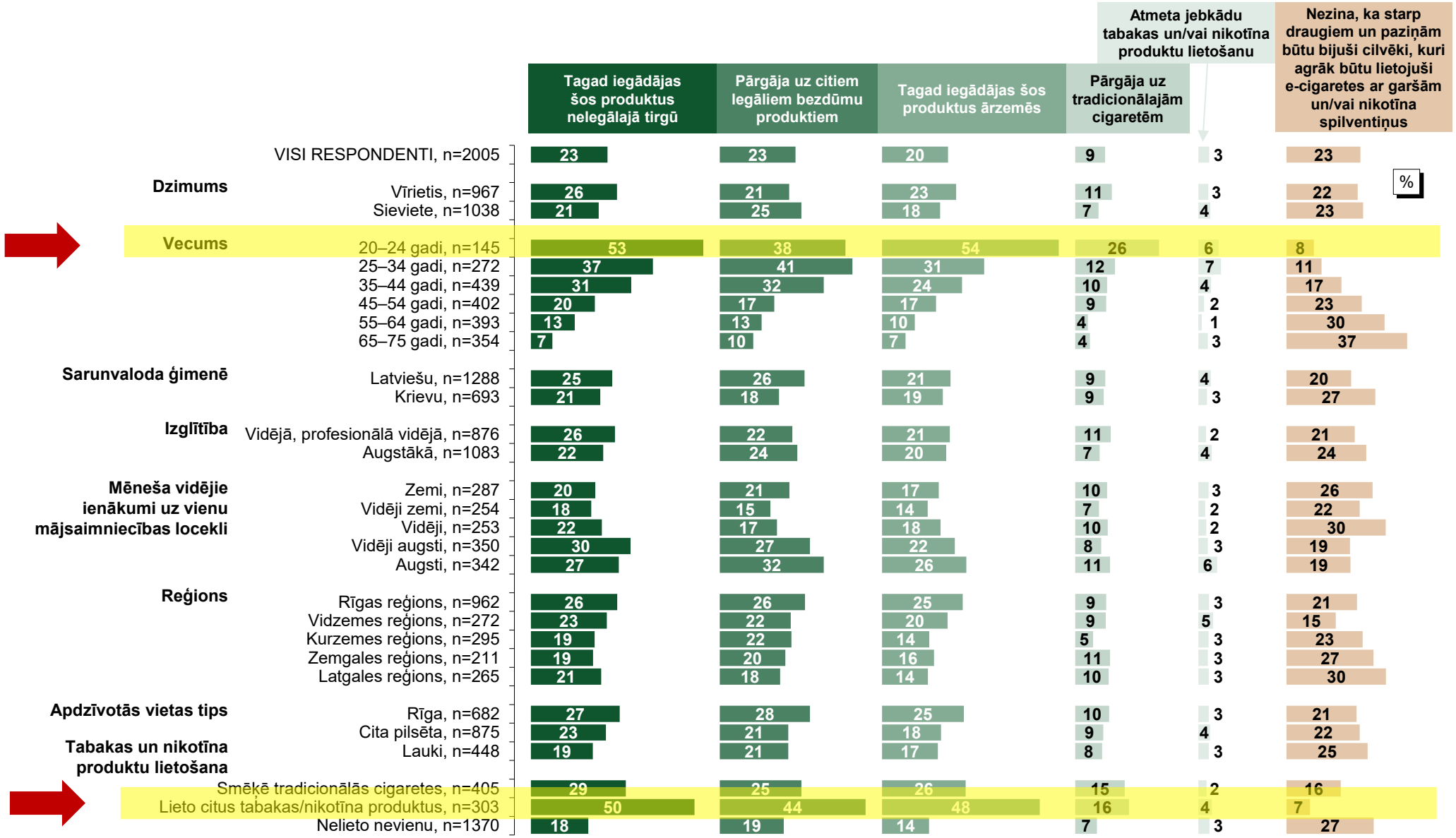

Bāze: respondenti, attiecīgajās grupās (skat. «n=» grafikā)

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

TABAKAS UN NIKOTĪNA PRODUKTU LIETOŠANA NEPILNGADĪGO VIDŪ

Tabakas un nikotīna produktu lietošana nepilngadīgo vidū

O1. «Cik liela problēma, Jūsuprāt, Latvijā ir tabakas un nikotīna produktu lietošana nepilngadīgo vidū?»

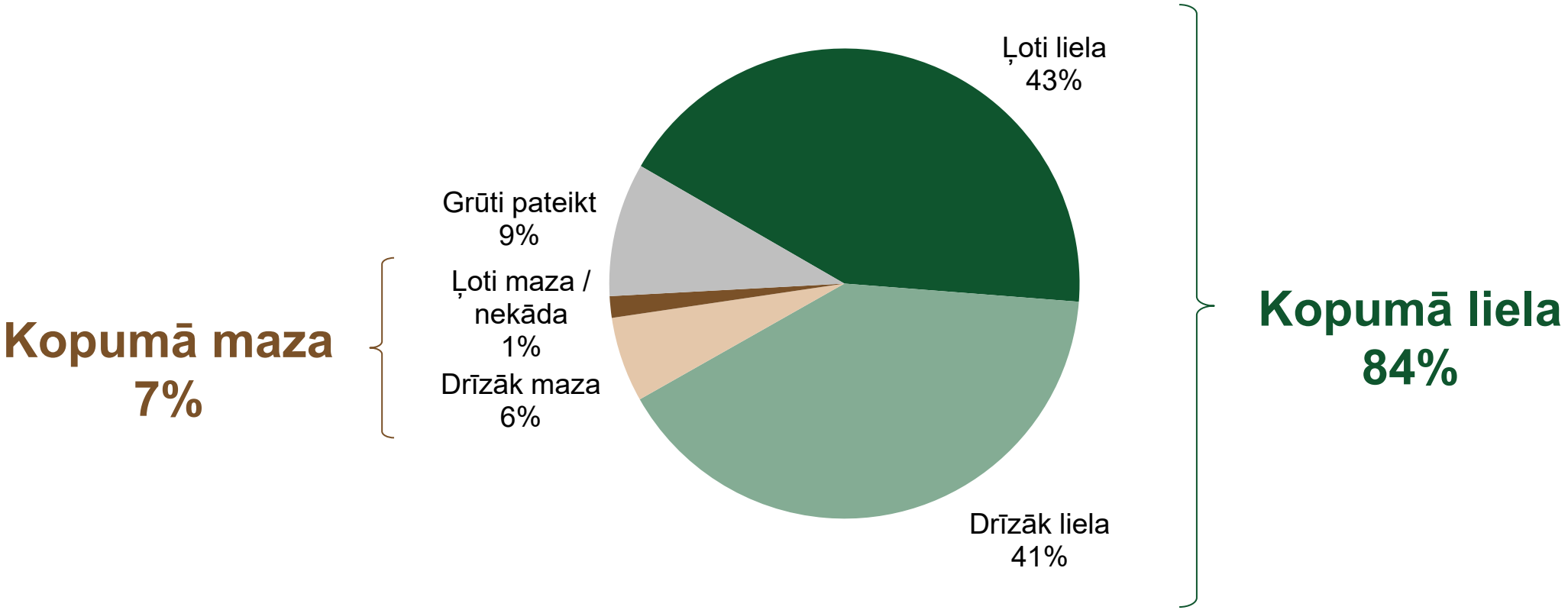

Bāze: visi respondenti, n=2005

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

9.1. Tabakas un nikotīna produktu lietošana nepilngadīgo vidū

O1. «Cik liela problēma, Jūsuprāt, Latvijā ir tabakas un nikotīna produktu lietošana nepilngadīgo vidū?»

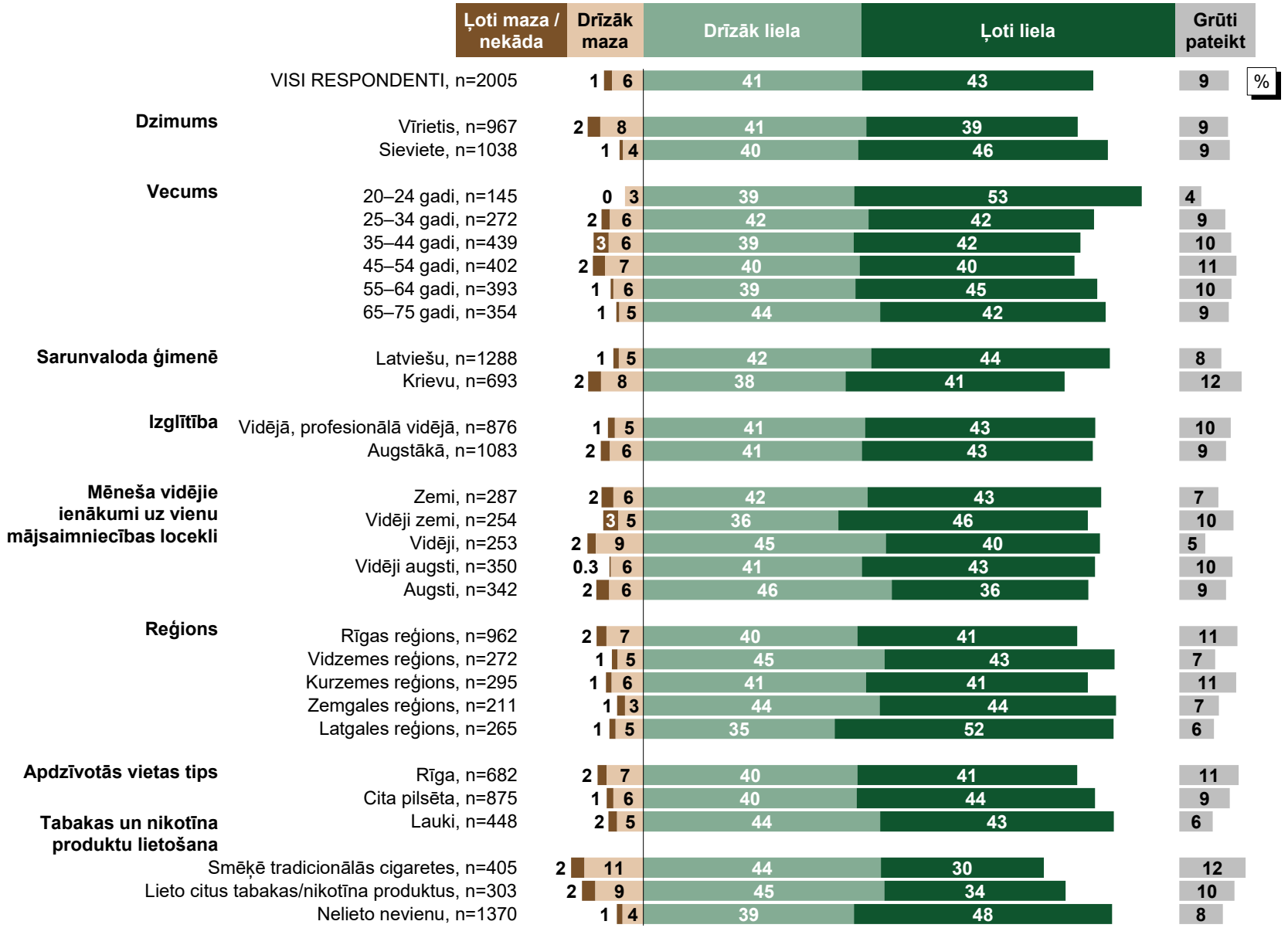

Bāze: respondenti attiecīgajās grupās (skat. «n=» grafikā)

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Tabakas un nikotīna produktu iegāde nepilngadīgajiem Latvijā

O2. «Kur, Jūsuprāt, nepilngadīgie Latvijā iegādājas tabakas un nikotīna produktus?»

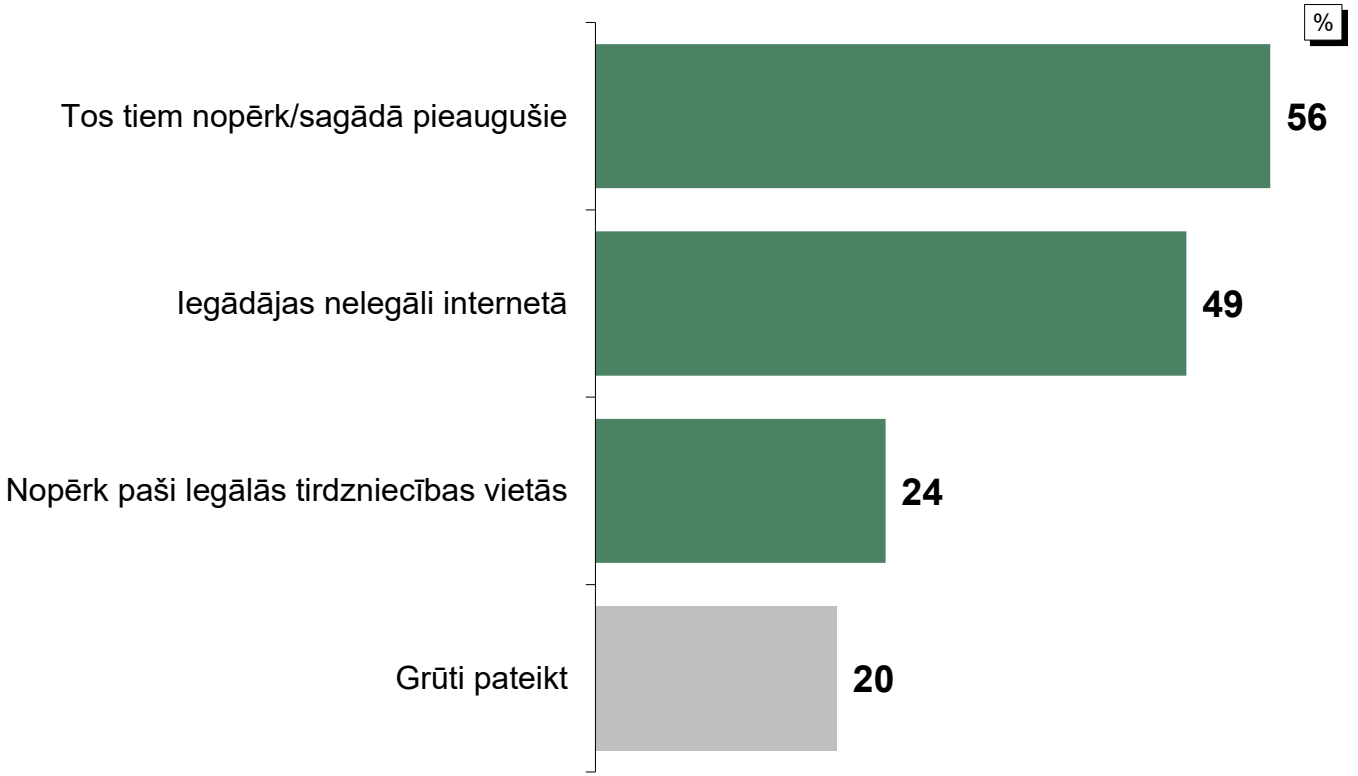

Bāze: visi respondenti, n=2005

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Tabakas un nikotīna produktu iegāde nepilngadīgajiem Latvijā

O2. «Kur, Jūsuprāt, nepilngadīgie Latvijā iegādājas tabakas un nikotīna produktus?»

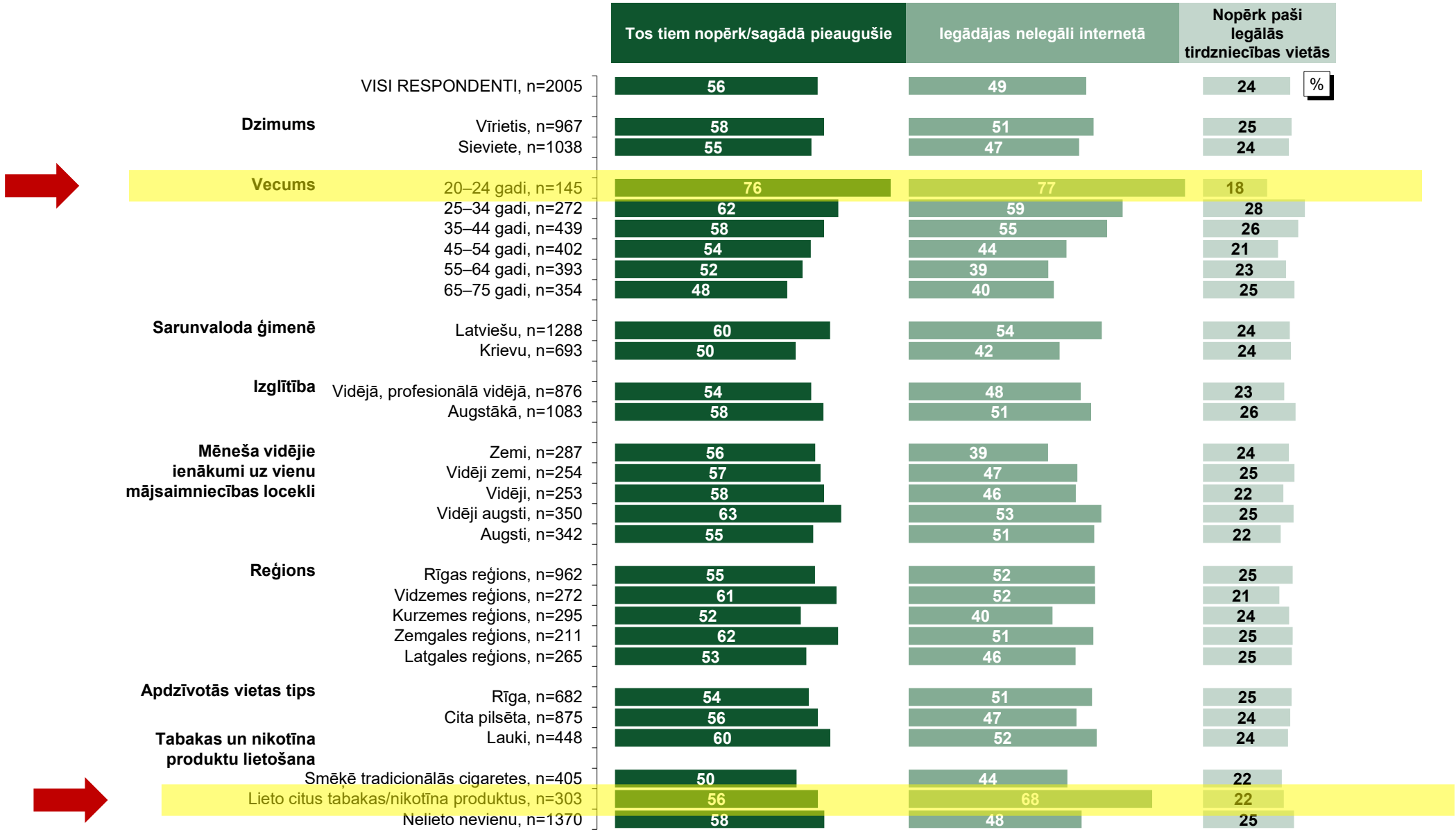

Bāze: respondenti, attiecīgajās grupās (skat. «n=» grafikā)

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

SKDS PĒTĪJUMU CENTRS

Tabakas un nikotīna lietošanas mazināšana starp jauniešiem

O4. «Ko, Jūsuprāt, valstij vajadzētu darīt, lai mazinātu tabakas un nikotīna lietošanu jauniešu vidū?»

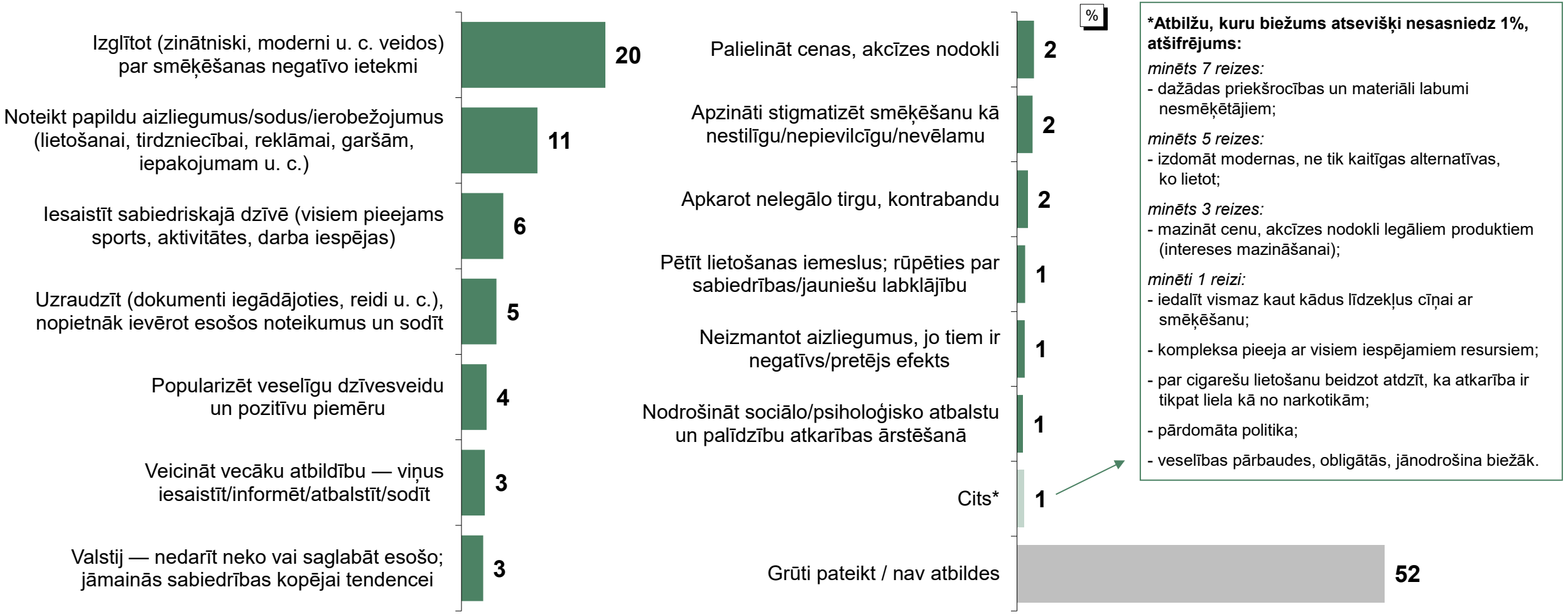

***Atbilžu, kuru biežums atsevišķi nesasniedz 1%, atšifrējums:**

minēts 7 reizes:
- dažādas priekšrocības un materiāli labumi nesmēķētājiem;

minēts 5 reizes:
- izdomāt modernas, ne tik kaitīgas alternatīvas, ko lietot;

minēts 3 reizes:
- mazināt cenu, akcīzes nodokli legāliem produktiem (intereses mazināšanai);

minēti 1 reizi:
- iedalīt vismaz kaut kādus līdzekļus cīņai ar smēķēšanu;
- kompleksa pieeja ar visiem iespējamiem resursiem;
- par cigarešu lietošanu beidzot atdzīt, ka atkarība ir tikpat liela kā no narkotikām;
- pārdomāta politika;
- veselības pārbaudes, obligātās, jānodrošina biežāk.

Bāze: visi respondenti, n=2005

Atvērtais jautājums (% summa > 100)

Paldies par uzmanību!

SKDS
tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010
Tālr.: +371 67 312 876, e-pasts: skds@skds.lv
www.skds.lv

SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS